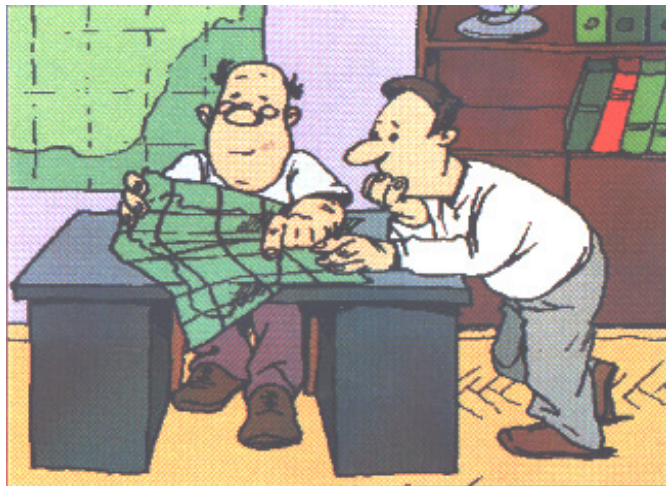

VÍZKÁR-ELHÁRÍTÁSI ÖNKORMÁNYZATI SEGÉDLET

-2001-
(Aktualizálva: Miskolc, 2010.)

TARTALOM

Előszó

1. A vizek kártételei elleni védekezésről általában, bűnmegelőzés

- 1.1.A vizek kártételeivel kapcsolatos fogalmak
- 1.2.A vízkár-elhárítási tevékenység szervezetének ismertetése
- 1.3.A vízkár-elhárítási szempontból szükséges tevékenységek áttekintése
- 1.4.Az árvízvédelmi készülségről
- 1.5.A belvízvédelmi készülségről
- 1.6.Bűnmegelőzési feladatok az árvízzel sújtott területeken

2. A vizek kártételei elleni védekezést érintő önkormányzati közigazgatási feladatok

- 2.1. A védekezési tervek
- 2.2. A védekezéshez szükséges erők, eszközök, anyagok, felszerelések, gépek, összeírása, nyilvántartása
- 2.3. A szükséges közerők mozgósítása, polgári védelmi szolgálatra történő beosztás elrendelése
- 2.4. A kiürítés, mentés, visszatelepítés tervezése, szervezése, végrehajtása, irányítása
- 2.5. Az élet- és vagyonbiztonság érdekében szükséges intézkedések
- 2.6. A védekezésben résztvevők egészségügyi ellátása, a közegészségügyi feltételek biztosítása
- 2.7. Az ÁNTSZ szakszolgálatának közreműködésével a járványok megelőzése
- 2.8. Az ár- és belvíz által okozott, a védekezéssel kapcsolatos és a helyreállítással összefüggő intézkedések
- 2.9. Jelentések, tájékoztatások
- 2.10. A védekezés megszüntetését követő intézkedések
- 2.11.Védekezési gyakorlatok
- 2.12. A döntéshozatali és irányítási tevékenység rendje

3. Melléklet

- 3.1. A helyi védelemvezetés, PV. szervezetek és közerő név és címlistája
- 3.2. A veszélyeztetett területen élők név és címlistája
- 3.3. Az együttműködő szervezetek név és címlistája
- 3.4. A védelmi eszközök helyben mozgósítható köre
- 3.5. Nyilvántartás a védekezésben dolgozókról, az általuk igénybe vett gépekről, eszközökről és a felhasznált anyagokról
- 3.6. A figyelő és őrszolgálat jelentései
- 3.7. Az ár- és belvízvédekezéssel kapcsolatos események, jelentések, intézkedések naplója (Védelmi napló)
- 3.8. Egyszeri adatszolgáltató lap a kármegállapításhoz

4. Irodalom

5. Hatályos jogszabályok jegyzéke

ELŐSZÓ

Az elmúlt évek szélsőséges időjárási körülményei és az eseményeket követő beavatkozások során szerzett tapasztalatok ismét felhívták a figyelmet arra, hogy országunk földrajzi és geológiai adottságai között a vízgazdálkodás kiemelt feladatunk. Az is bebizonyosodott, hogy a védőművek hiánya ill. hiányossága miatt kialakuló káros vizek elleni fellépésre, valamint az elöntések folytán szétterült vizeknek a vízfolyásokba és csatornákba történő visszavezetésére végzett tevékenység mellett, a megelőzés elsődlegességét kell inkább hangsúlyozni. Ugyanakkor tisztában kell lenni azzal, hogy mindezt vízügyi-műszaki védelmi eszközökkel csupán mérsékelni, nem pedig megakadályozni tudjuk.

Az önkormányzatok és a felkészítő mentorok munkáját szeretnénk ezzel az anyaggal segíteni.....

1. A vizek kártételei elleni védekezésről általában

Maga a vízkár-elhárítás két szakaszra bontható. Egyfelől a veszélyesen sok, vagy pedig a károsan kevés víz kártételeinek elhárítását, a károk mérséklését célzó megelőző; másfelől a tényleges védekezéssel járó szervezett tevékenységet jelenti. A preventív munka magába foglalja az árvíz- és belvízvédelmi művek (töltések, szükség- és árvízcsúcs csökkentő tározók, belvízcsatornák, szivattyútelepek, vízkormányzó műtárgyak, stb.) létesítését és fenntartását, mentesítve az elöntésektől ezzel a területeket; valamint a terület-specifikus védelmi tervek elkészítését, az operatív védekezési feladatokra való felkészülést, a védelmi szervezetek felkészítését, a védelmi gyakorlatok megtartását, a védelmi felszerelések karbantartását és ellenőrzését is.

1.1. A vizek kártételei elleni védekezéssel kapcsolatos fogalmak

A 232/1996. Korm. rendelet értelmező rendelkezése szerint:

- a). *a védekezés*: az élet- és vagyónbiztonság érdekében, az árvíz, a belvíz kártételeinek megelőzését, elhárítását, illetőleg mérséklését szolgáló műszaki és államigazgatási feladatok végrehajtása
- b). *a védekezés műszaki feladatai*: az árvizek, a belvizek időszakában a védőműveken és/vagy azok mentén, a védőművek védő-, illetőleg működőképességének megőrzése
- c). *a védekezés államigazgatási feladatai*: a védekezéssel összefüggő rendvédelmi, szociális és egészségügyi hatósági, továbbá a műszaki feladatok ellátásához szükséges munkaerő, eszköz, anyag, felszerelés rendelkezésre állása, valamint a vizek kártételei által fenyegetett területeken az élet- és vagyónbiztonság érdekében végzendő megelőző és operatív feladatok
- d). *helyi vízkárelhárítás*: az árvíz-, belvízvédkezés céljából kiépített védőművek hiányában a fellépő káros vizek elleni védekezés, továbbá az elöntések folytán a területen szétterült vizeknek a vízfolyásokba, csatornába vezetése
- e). *védekezési készütség*: a veszély mértéke szerint meghatározott, a biztonság érdekében szükséges intézkedések megtételének intézményes kerete
- f). *a védekezési készütség fokozatai*: I., II., III. és rendkívüli védekezési készütség
- g). *veszélyhelyzet*: a polgári védelemről szóló 1996. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Pvtv.) 2. §-a (2) bekezdésének g) és j) pontja szerinti állapot.

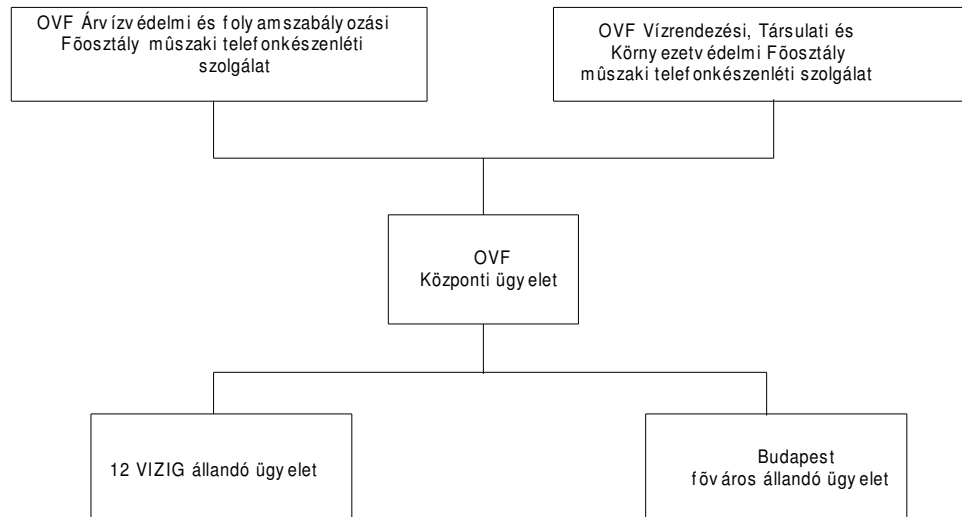
A Vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény mellékletei alapján:

- h). *vízgazdálkodás*: a vizek hasznosítása, hasznosítási lehetőségeik megőrzése, a vizek kártételei elleni védelem és védekezés (vízkár-elhárítás)
- i). *vízkár-elhárítás*: a károsan sok vagy kevés víz elleni szervezett tevékenység
- j). *Csatorna*: egy v. egyidejűleg több vízgazdálkodási feladat (vízáteresztés, vízpótlás, belvízelvezetés, mezőgazdasági és egyéb vízszolgáltatás) ellátására alkalmas vízilétesítmény
- k). *Vízfolyás*: minden olyan természetes vagy mesterséges terepalakulat, amelyben állandóan v. időszakosan víz áramlik
- l). *Meder*: a vízfolyást v. állóvizet magába foglaló természetes mélyedés v. kiépített terepalakulat, melyet meghatározott partvonallig a víz rendszeresen elborít
- m). *Védőmű*: a vizek kártételei elleni védekezéshez szükséges vízilétesítmény.

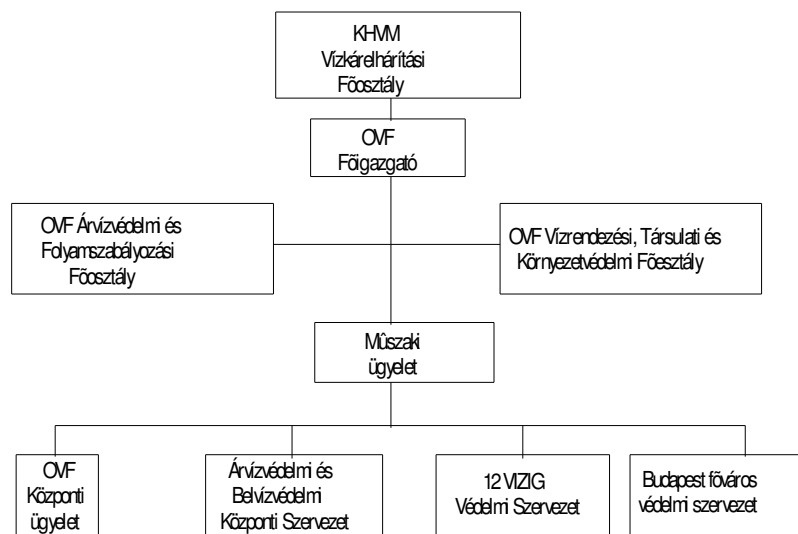
1.2. A vízkár-elhárítási tevékenység szervezetének ismertetése

a.) Az árvíz- és belvízvédekezés országos irányításának szervezete védekezési készülségen kívüli időszakban (készenléti állapot).

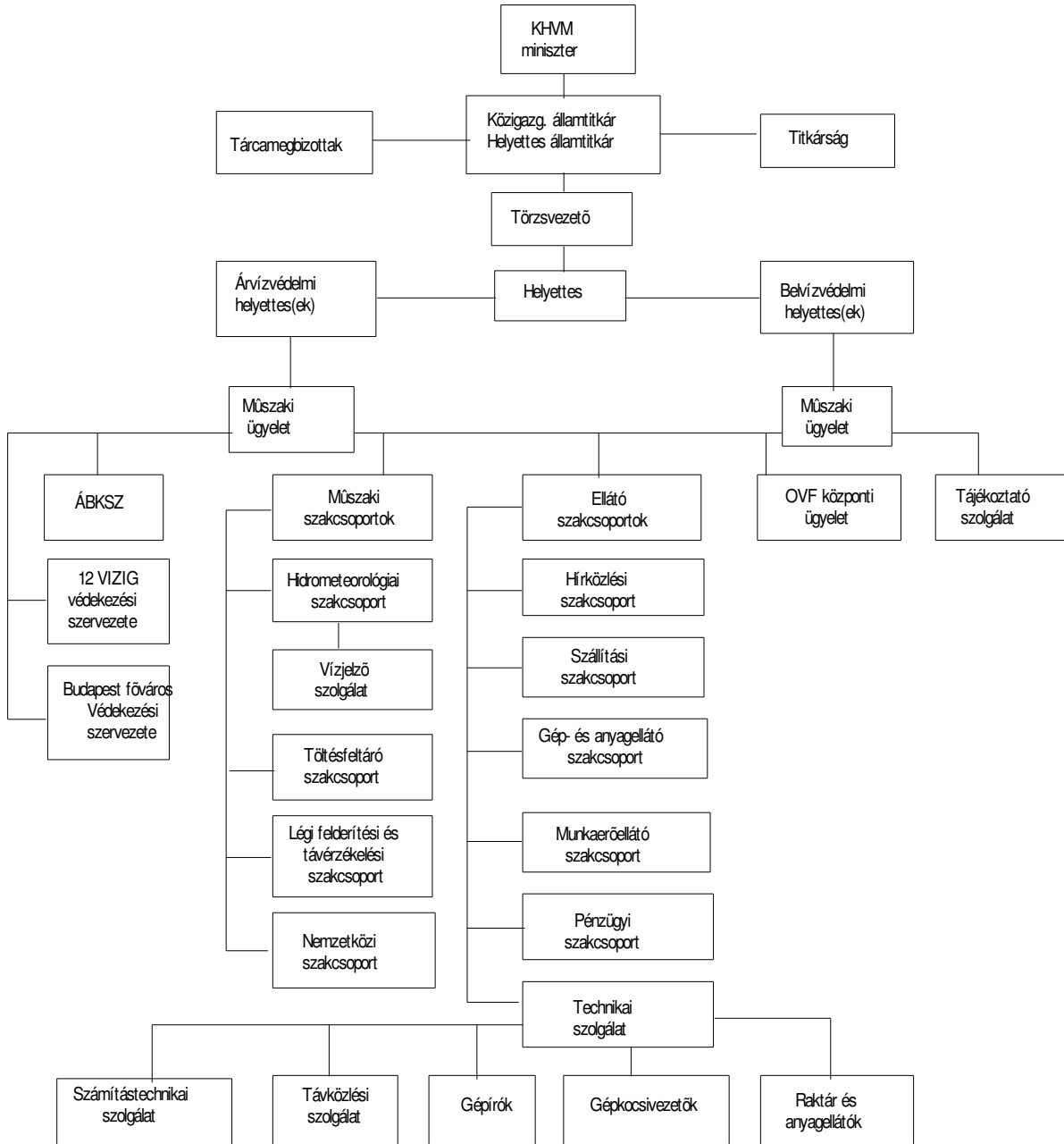
Az OVF Központi ügyelete, a Vízügyi Igazgatóságoknál éjjel-nappali telefonszolgálatot tart. Bizonytalan időjárási helyzetben, vagy előrejelzések alapján várható veszélyhelyzet esetén az OVF illetékes főosztálya - különösen hétfvégéken, vagy többnapos ünnepek idején – lakáson töltött műszaki telefon-készenléti szolgálatot is szervez.

b.) Az árvíz- és belvízvédekezés országos irányításának szervezete a III. fokú készülség beálltáig (I-II. fokú védekezési készülség). Amennyiben az ország területén bármely árvízvédelmi szakaszon, vagy belvízvédelmi öblözetben védelmi készülséget rendelnek el, a védekezés országos irányítását a Vidékfejlesztési Minisztérium Vízkár-elhárítási Főosztálya, az OVF útján látja el.

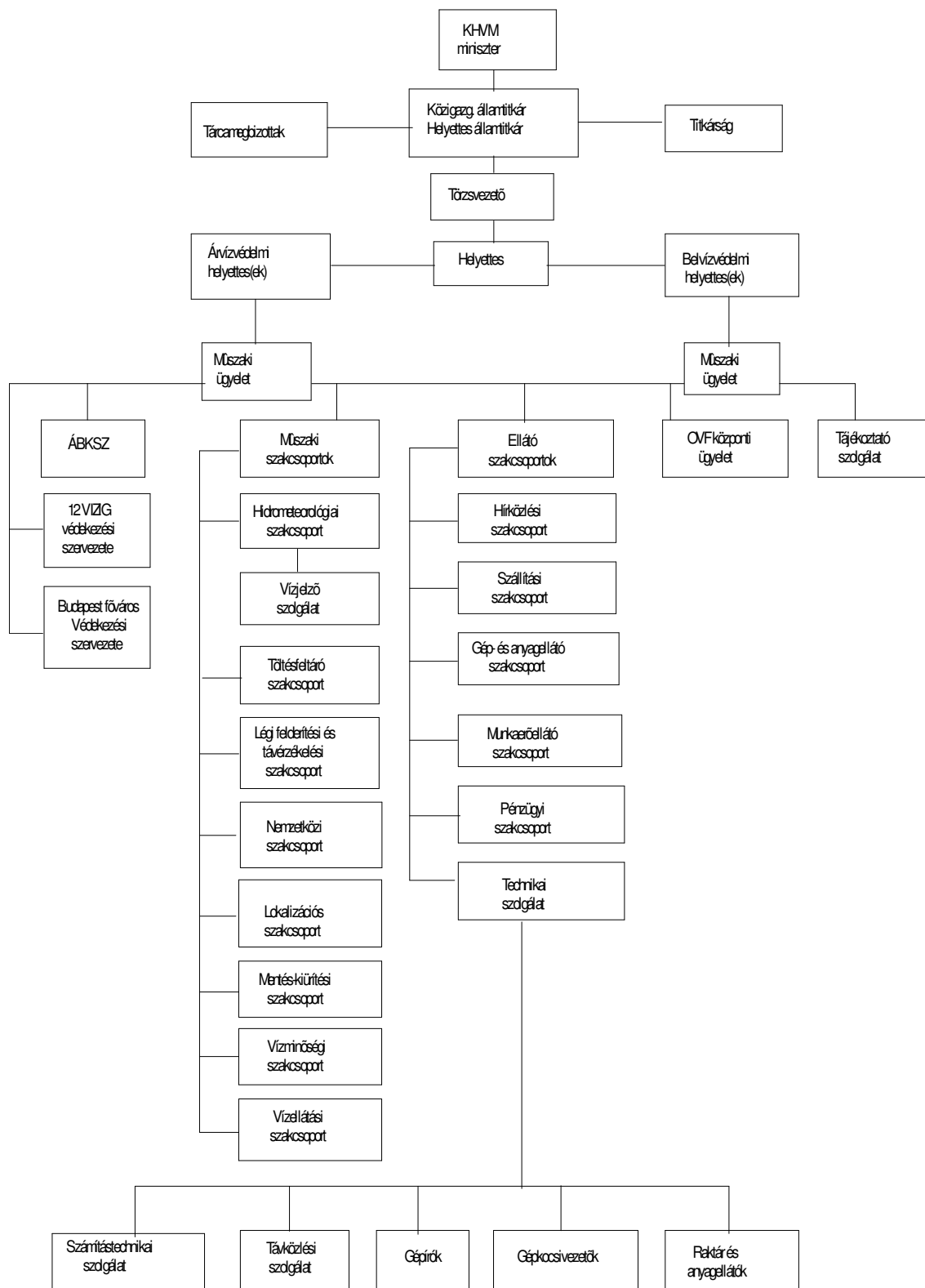

- c.) Az árvíz- és belvízvédekezés országos irányításának szervezete a rendkívüli készség beálltaig (III. fokú védekezési készség). A védekezési feladatok fokozódása esetén, a védekezés országos irányítását a Törzs útján a miniszter látja el. (Több KÖVIZIG egyidejű védekezése, országrészekre kiterjedő helyi vízkárelhárítás esetén is.)

d.) Az árvíz- és belvízvédekezés országos irányításának szervezete a rendkívüli készültség beállta után.

Ebben az esetben az irányítást a kormánybiztos veszi át, aki tevékenységét a Törzs utján gyakorolja. Különösen nagy veszély esetén (egész vízrendszerre kiterjedő, elöntésekkel fenyegető árvíz, vagy nagy területek belvízi elöntése esetén, vagy ha az állandó belvízi szivattyútelepek összkapacitásuk felével üzemelnek) a védekezés országos irányítását – kormánybiztos útján – kormánybizottság látja el.

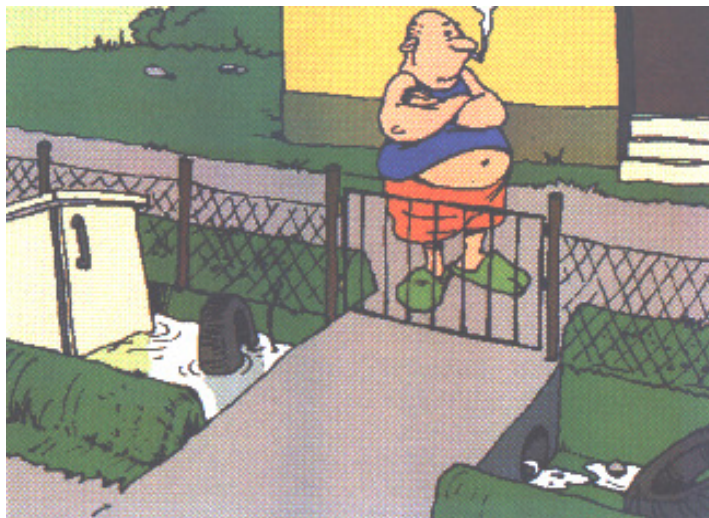
A központi ügyelet az Országos Vízügyi Főigazgatóság erre a célra kijelölt helyiségeiben állandó ügyeleti szolgálatot tart mind a vízkár, mind a vízminőségi károk elhárítását, illetőleg a vízgazdálkodás egyéb területeit érintő témakörökben. Az Ügyelet a vízgazdálkodás feladatkörét érintő, továbbá a rendészeti és a polgári védelemmel kapcsolatos minden bejelentést felvesz, naplóz, és az érdekeltekhez továbbítja. A rendelkezésére álló adatokról, előrejelzésekről jogi- és magánszemélyek érdeklődésére tájékoztatást nyújt. Gyűjti és feldolgozza a vízgazdálkodási adatszolgáltatás keretében beérkező adatokat, amelyekről a szakágazati előírásoknak megfelelő időközönként és formában tájékoztatja az illetékeseket. Őrzi, folyamatosan ellenőrzi, naprakész állapotban tartja az országos irányítás, valamint saját feladatainak ellátásához rendszeresített terveket, segédleteket (vízkár-elhárítási védekezési szabályzatok, védelmi tervek és nyilvántartások, védekezési szervezeti beosztások, hidrometeorológiai adatforgalmi szabályok és nyilvántartások stb.) A bajba került települések közvetlenül ide is fordulhatnak.

1.3. A vízkár-elhárítási szempontból szükséges tevékenységek áttekintése.

- a, Az önkormányzatoknak saját hatáskörében kell gondoskodniuk a tulajdonukban lévő vízfolyások, belvízcsatornák és belterületi vízrendezési művek vízkár-elhárítási, karbantartási és üzemeltetési feladatairól. Megtehetik mindezt saját szervezettel vagy szakkivitelező megbízásával. A vízelvezető rendszerek biztonságos gépi karbantarthatósága érdekében minden településnek rendelkeznie kell hiteles közműterképpel, amely mérethelyesen rögzíti a csapadékvíz, szennyvíz, út, víz, gáz, telefonvezetékek nyomvonalát, magassági elhelyezkedését. A jelentősebb fenntartási és felújítási feladatok műszaki tartalmának kiviteli technológiájának, mennyiségének, és a végrehajtáshoz szükséges anyagi fedezet meghatározására fenntartási tervet kell készíteni.

A felújítási tervnek tartalmaznia kell: a műszaki leírást, átnézése, részletes helyszínrajzot, a létesítmények hossz- és keresztszelvényeit, műtárgyak fenntartási tervét, méretszámítást, költségvetést és az egyeztetések jegyzőkönyveit. Ha a felújítás során a művek vízszállító képesség megnövekszik, új létesítmények épülnek a vízjogi engedélyezési eljárást le kell folytatni.

A tervezést és a kivitelezést pályázat kiírásával, versenytárgyalással is ki lehet adni. Célszerű kedvező árajánlat esetén a helyben működő és maradó szervezeteket az önkormányzati vízrendezési munkák megvalósításához igénybe venni.

- b, A védekezésre kötelezetteknek a felkészülés keretében árvíz-védekezési, jeges árvíz elleni védekezési, lokalizációs, belvíz-védekezési, szomszédos államokkal kötött egyezmények alapján készített védekezési, együttműködési szabályzatot és tervet kell készíteni.

A védekezési terveknek tartalmazniuk kell mindazokat a dokumentumokat, adatokat, nyilvántartásokat és egyéb terveket, amelyek az eredményes védekezéshez szükségesek.

Belvíz-védekezési tervet védelmi szakaszonként, vizitársulatok és önkormányzatok esetében a védelmi szakaszokhoz kapcsolódóan kell készíteni. A tervek tartalmi követelményeit a 10/1997. (VII.17.) KHVM Rendelet tartalmazza. Védekezési terveik egy példányát a helyi önkormányzatok a polgármesteri hivatalban, a vizitársulatok székhelyükön és a KÖVIZIG illetékes szakaszvédelmi központjában helyezik el.

- c, Lokalizálásra kell felkészülni, illetve azt végrehajtani, ha töltésszakadás veszélye fenyeget vagy az bekövetkezett. A víz továbbterjedésének megakadályozásához, illetőleg a víz tereléséhez és visszavezetéséhez a vízügyi igazgató a szükséges intézkedéseket a lokalizációs terv alapján haladéktalanul köteles megtenni, és a lokalizációs munkák végrehajtására felelős vezetőt kijelölni. A lokalizálás során gondoskodni kell, különösen: a lokalizációs művek nyílásainak elzárásáról, a védőképességi hiányok megszüntetéséről, szükség esetén új lokalizációs művek kiépítéséről; a védvonal többi szakaszán a védekezés zavartalan folytatásáról; a hírközlés biztonságáról; a szakadás továbbterjedésének megakadályozásáról; a szakadás elzárásáról; a mentesített területre betört víz kártételeinek csökkentéséről és a mederbe való mielőbbi visszavezetéséről.

- d, A védelmi művek, felszerelések, eszközök, gépek és anyagok, valamint a védekezési felkészülés felülvizsgálata is fontos része a felkészülésnek. A védekezésre kötelezett szervezet vezetője által összeállított és vezetett bizottság a védelmi műveket, felszereléseket, eszközöket, gépeket, anyagokat, az információs és távközlő eszközöket, rendszereket, valamint a védekezési felkészültséget köteles évenként legalább egyszer felülvizsgálni. A bizottság a felülvizgálatról jegyzőkönyvet készít, amelyben megállapításait védelmi szakaszonként és a felülvizgálat teljes körére kiterjedően rögzíti. A felülvizgálat során megállapított hibák, hiányosságok megszüntetésére intézkedési tervet kell készíteni. Az intézkedési tervben meg kell jelölni a szükséges teendők végrehajtásának határidejét, valamint az intézkedésért felelős személyeket. A védekezésre kötelezett szerv vezetőjének a védelmi helyzetről a felülvizgálati jegyzőkönyvek alapján értékelő jelentést kell készítenie, és azt az intézkedési tervvel együtt december

10-ig, jóváhagyásra meg kell küldenie a felülvizsgálatra jogosult szervnek. Ha az előrejelzések szerint védekezési készülség elrendelése várható, a védművek felülvizsgálata alapján készült intézkedési tervben szereplő és a védelmi biztonságot közvetlenül befolyásoló hiányosságokat haladéktalanul meg kell szüntetni. Az érintett védelmi szakaszokon a felülvizsgálatot rendkívüli védekezési készülséget, valamint a védművek megrongálódásával járó jelentősebb III. fokú védekezést követően is végre kell hajtani.

- e, A védekezés megszervezése a már említett rendelet 7.§-a alapján történik. A védekező szervezetek a védekezés műszaki feladatait elsősorban saját erővel (munkaerő, anyag, felszerelés, gép és eszköz) kötelesek ellátni. Ha a védekezés műszaki feladatainak ellátásához a rendelkezésre álló saját erő nem elegendő, akkor a KÖVIZIG szakaszvédelemvezetője segéd- és vészöröket, munkáscsapatokat, szivattyúgép-kezelőket és gépészeket alkalmazhat, halasztást nem tűrő esetben az igénybevételi tervbe felvett erőforrások kirendelését közvetlenül kérheti a védelmi szakasszal érintett település polgármesterétől, a vízügyi igazgató egyidejű tájékoztatása mellett. A vizitársulatok és az önkormányzatok védekezési készleteinek meghatározásához az illetékes KÖVIZIG szakmai segítséget nyújt.
- f, Különleges felkészültséget és felszerelést igénylő védekezési feladatok elvégzésére a Vízügyi Igazgatóságokon helyi, a kijelölt vízügyi igazgatóságoknál regionális, az ÁBK SZ Kht.-nél (Árvízvédelmi és Belvízvédelmi Központi Szervezet Nonprofit Közhasznú Korlátolt Felelősségű Társaság) pedig központi védelmi osztag működik. A védelmi osztagok feladata különösen: a töltésszakadás ideiglenes elzárása, az ideiglenes mederelzárás, a munkahelyi térvilágítás, a védekezési anyagok vízi szállítása, az ideiglenes szivattyúállás telepítése, a vízminőségi kárelhárítás, a robbantás, a bűvármunka. Az egyes védelmi osztagok által elvégezhető különleges védekezési feladatokat, az ahhoz szükséges létszámot és felszerelést az OVF főigazgatójának javaslatára a miniszter állapítja meg.
- g, A vízrajzi adatok gyűjtését, feldolgozását, értékelését, az előrejelzések készítését, a földi jégmegfigyelő szolgálat megszervezését a Vízgazdálkodási Tudományos Kutató Részvénytársaság keretében az Országos Vízjelző Szolgálat (a továbbiakban: Vízjelző Szolgálat) és a Vízügyi Igazgatóságok végzik.

h, A védekezésre való felkészítés és a továbbképzés érdekében védekezési és vezetési gyakorlatot kell tartani. A gyakorlatot a Vízügyi Igazgatóságoknál legalább kétévenként, a víztársulatoknál négyévenként kell megtartani. Az OVF főigazgatója felmentést adhat azon Vízügyi Igazgatóságok részére, amelyek két éven belül III. fokú árvízvédekezést hajtottak végre. A gyakorlatot a védekezésben közreműködő szervek felkészítése érdekében a védelmi bizottsági gyakorlattal össze kell hangolni.

1.4. Az árvízvédelmi készülségről

A készülség egyes fokozatait (I-III.) és az ezeknek megfelelő intézkedések végrehajtását akkor kell elrendelni, ha az áradó víz az adott fokozatra mértékadó vízállást elérte, és további áradás várható. Jeges árvíz veszélye vagy a heves vízjárású folyók gyors áradása esetén, továbbá, ha a védművek állapota ezt indokolja, a mértékadó vízállástól függetlenül magasabb készülségi fokozat is elrendelhető. Abban az esetben, ha az áradó víz az eddig észlelt legmagasabb vízállást megközelíti és további jelentős áradás várható; ha elháríthatatlan jégtorlasz keletkezett; ha töltésszakadás veszélye fenyeget vagy az bekövetkezett, rendkívüli készülség kezdeményezhető.

A készülség egyes fokozatait akkor kell megszüntetni, ha az apadó víz a fokozatra mértékadó vízállás alá csökkent, és újabb áradás nem várható, illetőleg a készülség elrendelésének oka megszűnt.

A védőtöltéseken keletkezett szakadás vagy végrehajtott átvágás, illetőleg a védmű állékonyságát veszélyeztető rongálódás helyén a III. fokú készülség a helyreállításig nem szüntethető meg. A védekezési készülség elrendelését követően a sikeres védekezés érdekében - az éves karbantartási terven felül - el kell végezni: a kedvezőtlen időjárás következtében megrongálódott töltéskoronák és megközelítő utak ismételt kátyúzását, kavicsolását; a töltéskoronák, utak, rakodóterek hótalanítását, a műtárgyak zárószerkezeteinek jégtelenítését, a töltések és előterek soron kívüli kaszálását az átázási jelenségek megfigyelése érdekében.

Az I. fokú készülség elrendelésekor a szakasz-velelemvezetőnek a védelmi szakaszt be kell járnia, és a védművek, zsilipek és egyéb műtárgyak állapotát meg kell vizsgálnia. A készülség ideje alatt 12 órás nappali őrszolgálatot kell tartani. A vízállásokat szükség szerint, de naponta legalább 6 és 18 órakor kell leolvasni, feljegyezni és jelenteni.

A II. fokú készülség tartama alatt éjjel-nappali őrszolgálatot kell tartani. A vízállásokat naponta 6, 12, 18, 24 órakor kell leolvasni, feljegyezni és jelenteni. A vízügyi igazgató a készülség elrendelésekor - ha további jelentős áradástól kell tartani - mozgósíthatja a KÖVIZIG védelmi osztagát vagy az osztag egyes részlegeit.

A III. fokú készülség beálltakor vészöröket kell állítani a védmű olyan pontjaihoz és műtárgyaihoz, ahol az állékonyságot súlyosan veszélyeztető jelenséget észlelnek, vagy az árvíz-velekezési terv szerint arra számítani lehet. A vízállásokat kétóránként (páros órában) kell leolvasni, feljegyezni és jelenteni. A tetőző árvízszintek rögzítéséről és beméréséről, a vízhozam-mérésről, továbbá - szükség szerint - a légi megfigyelésről gondoskodni kell.

Azt a helyet, ahol a védvonal meghibásodhat, a védekezési készletben rendszeresített jelzőzászló-készletből a fehér színűvel kell megjelölni. A megjelölt helyek felülvizsgálata alapján a fokozott megfigyelés alatt tartandó helyeket sárga, az azonnali beavatkozást igénylő helyeket piros zászlóval kell ellátni.

A rendkívüli készütségben a vízügyi igazgató köteles gátszakadás veszélye esetén a lokalizációs tevékenység megkezdését elrendelni, és szükség esetén új lokalizációs mű kiépítése iránt a miniszternek javaslatot tenni. A veszély mértékének megfelelő számú, de legalább két árvízvédelmi osztagot, továbbá - szükség szerint - a töltések és a műtárgyak vizsgálatára különleges felszerelésű csoportokat a Törzs útján igényelni és a helyszínen készenlétkben tartani.

A vízügyi igazgató javaslatot tehet a védelmi bizottságnak: a védvonalak fegyveres őrzésére, járőrszolgálat megszervezésére, a veszélyeztetett védvonalszakaszok megvilágítására; a védvonalon a védekezést ellátók kimentéséhez szükséges szállítóeszközök és mentőfelszerelés helyszíni készenlétkben tartására; a veszélyeztetett területről a lakosság és az anyagi javak kimenekítésére.

1.5. A belvív-védekezési készütségről

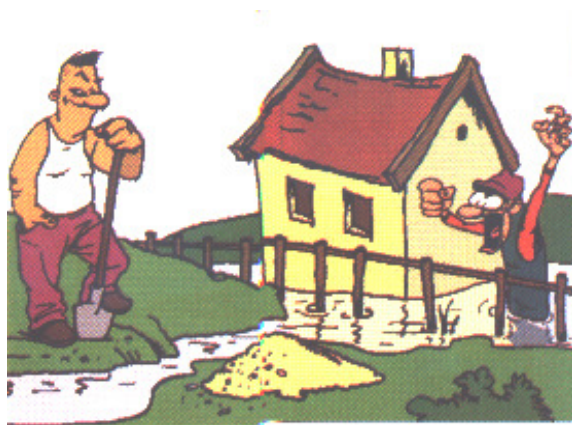
Az I. fokú készütséget kell elrendelni, ha a belvizek összegyülekezése miatt intézkedéseket kell tenni arra, hogy a belvívvédelmi szakasz főcsatornái befogadóképesek legyenek; a várható belvizek befogadása érdekében a főcsatornák előürítését, jégtelenítését vagy a hóval betemetett szakaszok tisztítását kell elvégezni; a belvizek gravitációs levezetésének lehetősége megszűnt. A készütség elrendelése után a szakasz-védelemvezető megvizsgálja a főcsatornák, zsilipek, szivattyútelepek, egyéb műtárgyak állapotát. A készütség ideje alatt - szükség szerint - nappali figyelő- és őrszolgálatot kell tartani. A főcsatornák mértékadó vízmércéinek vízállásait minden reggel 6 órakor kell leolvasni, feljegyezni, és jelenteni a védekező szervezet ügyeletére. Gondoskodni kell a csatornákból a víz szabad lefolyását gátló akadályok eltávolításáról, a szükséges vízkormányzásról, a szivattyútelepek üzemeltetéséről, a műtárgyak megfelelő kezeléséről.

A II. fokú készütséget akkor kell elrendelni, ha az odavezetett belvizek következtében a szivattyútelepeket és egyéb vízkormányzó műtárgyakat kétműszakos üzemben kell működtetni.

Az I. fokú készütségre előírtakon túlmenően szükség szerint gondoskodni kell a szállítható szivattyúk készenlétkbe helyezéséről, illetve üzembe állításáról, a belvíznek az állandó jellegű belvíztározókba való bevezetéséről.

A III. fokú készütséget akkor kell elrendelni, ha a védelmi szakasz területén a szivattyútelepek névleges összteljesítményük legalább 75%-ával folyamatosan üzemelnek, vagy a levezető kapacitás elégtelensége miatt a belvizek visszatartását, illetőleg szükségtározását kell elrendelni. A vízügyi igazgató az I. és II. fokú készütségre előírtakon túlmenően szükség szerint elrendeli a belvizek elvezetésének korlátozását, illetőleg a szakaszos vízlevezetést, és igénybe veheti a kiépített, belvíztározásra kijelölt területeket.

Ha a KÖVIZIG működési területén a belvízi elöntés olyan méreteket ölt, hogy a belvíz lakott területeket, ipartelepeket, fő közlekedési utakat, vasutakat veszélyeztet és további elöntések várhatók, a vízügyi igazgató - a védelmi bizottság elnökének egyidejű tájékoztatásával - köteles a Törzs vezetője útján a miniszternek javaslatot tenni a **rendkívüli készütség** elrendelésének kezdeményezésére. A belvizek szükségtározására igénybe veendő területeket elő kell készíteni. A szükségtározó igénybevételét a vízügyi igazgató kezdeményezésére, a Törzs vezetőjének javaslatára, a kormánybiztos engedélyezi. A KÖVIZIG szakasz-védelemvezetője a belvízvédelmi rendszerben védekező szervezetek védekezését köteles összehangolni, tevékenységüket a főcsatornákon folytatott védekezésnek alárendelni. Amennyiben a belvízzel elöntött területekről a befogadók (csatornák, tározók, szükségtározók) teltsége miatt a vizek késleltetett vagy szakaszos levezetése nagy területekre tartósan fennáll, a mentesítést a következő sorrendben kell végrehajtani: lakott területek, ipari létesítmények, közlekedési vonalak, mezőgazdasági területek, azon belül ültetvény, vetés, szántó, erdő, legelő, egyéb. Az elöntések kiterjedésének meghatározásához, szükség szerint gondoskodni kell a légi megfigyelésről. A készütség egyes fokozatait akkor kell megszüntetni, ha az elrendelés oka megszűnt.

1.6. Bűnmegelőzési feladatok az árvízzel sújtott területeken

Több borsodi településen számtalan ház vált életveszélyessé vagy lakhatatlanná a rendkívüli esőzések folytán a medrűkből kilépő patakok és folyók miatt. A kialakult árvízi veszélyhelyzet során bajba került emberek, a károsultak megsegítésére több szervezet hirdett gyűjtési akciókat.

A településeken megjelenhetnek áladománygyűjtők, vagy az úgynevezett „utazó bűnözők”, akik célja az, hogy a lakásokba, házakhoz becsengetve, különböző indokokkal bejutva értékeket lopjanak el, vagy pénzt csaljanak ki a lakóktól. Mint ahogy a más célokra történő pénzgyűjtési akciók során, jelen esetben is előfordulhat, hogy az összegyűjtött pénz, vagy adományok nem jutnak el a rászorulókhhoz.

Mindig célszerű gyanakvással élni az ilyen személyekkel szemben.

Az árvízi veszélyhelyzetben általában az alábbi módon károsíthatják meg a lakosságot a bűnözők:

- adományt gyűjtenek az árvíz-károsultak megsegítésére;
- kárfelemérőnek kiadva magukat próbálnak meg értékekhez hozzájutni;
- az üresen maradó ingatlanokból értékek eltulajdonítása, kihasználva a rendkívüli helyzetet.

Ahhoz, hogy a csalásokat, trükkös lopásokat megelőzzük kérem tájékoztassák a lakosságot az alábbi bűnmegelőzési ajánlásokról:

- Tudni kell azt, hogy hivatalosan semmilyen szervezet nem gyűjt a helyszínen készpénzes adományokat. Fontos szabály az ilyen esetekben, hogy az esetleges adományokat minden esetben postai csekken adjuk fel, vagy hivatalosan megadott számlaszámra fizessük be. Soha ne adjunk készpénzt, vagy más jellegű támogatást idegennek, még ha hivatalosnak látszó irattal is próbálja igazolni magát, vagy a pénz átvételéről nyugtát adna.
- Tudni kell azt is, hogy önkormányzatok közvetlenül nem gyűjtenek adományokat. A telefonon történő megkeresések az önkormányzatokra való hivatkozással egyértelműen hamisak.
- Az árvíz sújtotta településeken lassan megindulnak a kárfelemérések. A biztosítók munkatársai minden esetben bejelentés után érkeznek ki a helyszínre. Az igazi kárfelemérők a biztosító cég igazolványával kell, hogy igazolják magukat. Hivatalos kárfelemérői jegyzőkönyvet készítenek.

- Az önkormányzatok is végeznek kárfelmérést, de a helyszínre érkező szakemberek megbízólevéllel rendelkeznek, vagy a polgármesteri hivatal képviselője is jelen van.
- Amennyiben bizonytalanok az illető személy kilétében, meg kell kérni, hogy később jöjjön vissza, addig esetleg ellenőrizni lehet állításait.
- Idegen személyt ha beengednek, soha ne hagyják magára, valamelyik családtag mindig legyen mellette és figyelje ténykedését.
- Amennyiben településen házaló, ügynöki jellegű tevékenységről szereznek tudomást, minden esetben tájékozzódjanak a megbízó, illetve a tevékenységet folytató személyéről, tevékenységéről. Értesítsék az önkormányzatot.
- Amennyiben a településen idegen, gyanúsán cirkáló gépjárművet észlelnek minden esetben jegyezzék fel a rendszámot, a gépjármű típusát, színét.
- Ha bármilyen gyanús körülmény, eset jut a tudomására haladéktalanul értesítsék a lakóhely szerint illetékes és a fokozott ellenőrzésre kötelezette KMB csoportot, vagy rendőrőrsöt, a településen működő polgárőr szervezetet.

Bízunk benne, hogy településeinken közös összefogásunk eredményeként az ilyen jellegű cselekmények nem fordulnak elő!

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Szolgálat

2. A vizek kártételei elleni védekezést érintő önkormányzati, közigazgatási feladatok

2.1.A védekezési tervek elkészítése.

Az 1990. évi LXV. törvény 8.§ (1) bekezdése (Váltás a jogszabály következő időállapotára (2010.VI.30.)) Települési önkormányzati feladatként nevesíti egyebek között a vízrendezést és csapadékvíz elvezetést, mint helyi szolgáltatást. Ide tartozik a település belterületén a patakok csatornák áradásai, a csapadék és egyéb vizek által okozott kártételek megelőzése (kül- és belterületi védőművek építésével), a védőművek fenntartása, fejlesztése és azokon a védekezés ellátása. Valamint a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 4.§ (1) bekezdése a vízkárelhárítással, valamint az árvíz- és belvív-mentesítéssel kapcsolatos feladatokat határozza meg. Ugyanakkor az önkormányzatok maguk határozzák meg, mely feladatokat milyen mértékben és módon látnak el.

A helyi vízkárok megelőzésére, a vizek kártételeinek elhárításához ill. csökkentéséhez szükséges felkészülés keretében minden önkormányzatnak el kell készítenie a saját vízkárelhárítási védelmi tervét.(10/1997. (VII.17.)KHVM r. írja elő.) Ehhez a területileg illetékes Vízügyi Igazgatóságok, a szakmai segítséget biztosítják.

A tervnek tartalmaznia kell mindazokat a dokumentumokat, adatokat, nyilvántartásokat és egyéb terveket, melyek a védekezéshez szükségesek. (Létezik mintaterv is melyet Vajszló községre készített el közösen a Dél-dunántúli Vízügyi igazgatóság, a Polgári-védelem Baranya megyei Parancsnoksága és a Baranya megyei Védelmi Iroda.)

A védekezési terveket a helyi önkormányzatok esetében, a KÖVIZIG szakmai állásfoglalásának megfelelően a polgármester hagyja jóvá.

Védekezési terveik egy példányát a helyi önkormányzatok a polgármesteri hivatalban, a vizitársulatok székhelyükön és a KÖVIZIG illetékes szakaszvédelmi központjában helyezik el. A Vízügyi Igazgatóságok védekezési terveiket, valamint a belvív-védekezési tervek közül az általános belvívvédelmi tervet - a védekezési szervezeti beosztás kivételével - a KÖVIZIG illetékes szervezeti egységén, ügyeletén és a szakaszvédelmi központban, valamint az OVF ügyeletén, a részletes belvívvédelmi terv egy-egy példányát a KÖVIZIG illetékes szervezeti egységén, ügyeletén és a szakaszvédelmi központjábanban tartja. Ezek kérsre megtekinthetők.

A Vízügyi Igazgatóságok az általuk készített védekezési szervezeti beosztást megküldik a megyei védelmi bizottság elnöke részére. A polgármester pedig katasztrófa-védelmi hivatásos szervek javaslatára, határozatban jelölni ki a beavatkozáshoz szükséges állományt és felszerelést.

2.2. A védekezéshez szükséges erők, eszközök, anyagok, felszerelések nyilvántartása

Az eredményes operatív tevékenységhez alapvető fontosságú a védelmi felszerelések, létesítmények, berendezések megfelelő és folyamatos karbantartása ill. ezek ellenőrzése.

A védekezésre kötelezett szervezet vezetője által összeállított és vezetett bizottság a védelmi műveket, felszereléseket, eszközöket, gépeket, anyagokat, az információs és távközlő eszközöket, rendszereket, valamint a védekezési felkészültséget köteles évenként legalább egyszer felülvizsgálni. Ehhez kapcsolódóan az önkormányzat is végrehajthatja a saját felmérését, melynek során pontosíthatja, aktuálissá teheti a saját védelmi tervében szereplő adatokat. Így a feltárt hiányosságokat még a felkészülés nyugodt időszakában meg lehet szüntetni. És jó alkalmat adhat az együttműködési feladatok, valamint a szükséges és mozgósítható személyi állomány pontosítására, számbavételére.

A bizottság a felülvizsgálatról jegyzőkönyvet készít, amelyben megállapításait védelmi szakaszonként és a felülvizsgálat teljes körére kiterjedően rögzíti.

A felülvizsgálat során megállapított hibák, hiányosságok megszüntetésére intézkedési tervet kell készíteni. Az intézkedési tervben meg kell jelölni a szükséges teendők végrehajtásának határidejét, valamint az intézkedésért felelős személyeket. Ezt az önkormányzat részéről felmerültek esetében is célszerű elkészíteni.

2.3. A közerők mozgósítása, polgári védelmi szolgálatra történő beosztás elrendelése

A települési polgári védelmi szervezeteket úgy kell létrehozni, hogy azok alkalmasak legyenek a helyi veszélyeztető tényezők hatásainak csökkentésére és az elsődleges mentési tevékenységgel összefüggő önmentő jellegű feladatok elvégzésére. Árvízveszélykor, pl. az összes polgári védelmi erő bevonható. A műszaki-mentő alegységek a gátak megerősítésére, építésére, a lakosság kimenekítésére. Az egészségügyi alegységek a munkát végzők és a lakosság ellátását végezhetik. Az RBV alegységek az árhullám levonulása után a fertőtlenítésben és a kutak tisztításában vehetnek részt.

A veszélyeztetettség mértékének és jellegének megfelelő lakosságvédelmi és mentésszervezési feladatok irányítására alkalmas települési polgári védelmi parancsnokság szakmai összetételét és létszámát a helyi hivatásos polgári védelmi szerv vezetőjének javaslata alapján a polgármester állapítja meg.

Azokon a településeken, ahol a veszélyeztetettség szempontjából települési polgári védelmi szervezet keretében szakalegységek megalakítása nem indokolt, ott a 3-5 fős települési polgári védelmi parancsnokságot a várhatóan jelentkező polgári védelmi feladatok tervezésére és szervezésére kell létrehozni.

A veszélyeztetettség alapján I. és II. polgári védelmi besorolású településeken a település lakosságának függvényében a polgári védelmi szervezetek legkisebb létszáma:

A települési polgári védelmi szervezet polgári szervnél történő létrehozására kiadott hatósági határozatban - a helyi hivatásos polgári védelmi szerv vezetőjének javaslata alapján - a település polgármestere meghatározza a szervezet felépítését, létszámát.

A polgári szervnél létrehozott települési polgári védelmi szervezet megalakítási tervét a polgári szerv vezetőjének egyetértésével a települési polgári védelmi parancsnokság a helyi hivatásos polgári védelmi szerv közreműködésével dolgozza ki. A tervet a település polgármestere hagyja jóvá.

A települési polgári védelmi szervezet megalakítási tervének egy-egy példányát a szervezet megalakítási helye szerint illetékes település polgármesteri hivatalának jegyzőjénél, valamint a helyi hivatásos polgári védelmi szervnél kell elhelyezni.

Ahhoz, hogy a mozgósítás célját elérje, a lakosságot fel kell készíteni a várható tevékenységre. Ehhez többek között a 13/1998. (III. 6.) BM rendelet szolgálhat segítségül. Ebben is a lakosság felkészítésének javasolt módjaként szerepel a tájékoztató kiadványok kibocsátása, a helyi sajtóban (pl. az önkormányzat lapjában, a megyei lapokban) megjelenő tájékoztató közlemények megjelentetése, lakossági fórumok szervezése. Igény esetén szakmai ill. kapcsolódó ügyességi vetélkedőkkel a végrehajtásban résztvevő, érintett emberek jártassága növelhető.

Azokon a településeken, ahol a nemzeti kisebbség lélekszáma az összlakosság 10%-át eléri, a tájékoztató anyag riasztási jelzéseket és a követendő magatartási szabályokat tartalmazó részét lehetőség szerint a kisebbség nyelvén is meg kell jelentetni.

Tájékoztató kiadványt vagy közleményt több település együttesen is kiadhat, illetve megjelentethet. A tájékoztató kiadványok, közlemények összeállításában, a lakossági fórumok lebonyolításában a hivatásos polgári védelmi szervek szakmai segítséget nyújtanak.

A lakosság felkészítését a polgári védelmi szempontból I. II. III. csoportba sorolt településen legalább háromévenként egyébként is el kell végezni, ehhez is kapcsolódhat a vízkár-elhárítási felkészítés.

Ezen felkészítésnek az esetlegesen bekövetkező veszélyhelyzetek során alkalmazandó magatartási szabályokra, a segítségnyújtás formáira, az adott területet fenyegető természeti katasztrófákra és a veszélyek elhárításának lehetséges módjaira kell kiterjednie. (Javasolt tematika.)

1. Általános polgári védelmi ismeretek:

- a) a polgári védelem feladatai
- b) a polgári védelem irányítása
- c) a polgári védelem szervezete
- d) a lakosság riasztása (riasztási jelek), a polgári védelmi szervezetek riasztása
- e) az alkalmazási készenlétbe helyezés szabályai
- f) az egyéni védőeszközök használata.

2. Munka- és balesetvédelmi szabályok:

- a) a kárterület felderítése közben betartandó szabályok
- b) a műszaki mentés során betartandó szabályok
- c) a szennyezett terepről történő mentés biztonsági rendszabályai
- d) tűzvédelmi ismeretek.

3. Alapvető egészségügyi ismeretek:

- a) a sugárzó és vegyi anyagok ellen való védekezés
- b) a sérültek kimentése, mozgatása
- c) alapvető elsősegély-nyújtási ismeretek (kötözés, vérzéscsillapítás stb.)
- a) a riasztó és híradástechnikai eszközök kezelése, a riasztás végrehajtásának szabályai
- b) a kitelepítés (kimenekítés) - befogadás végrehajtása, az óvóhelyek használata
- c) a járványok megelőzéséhez szükséges feladatok
- d) a lakosság és az anyagi javak megelőző radiológiai, biológiai, vegyi védelme, mentesítés, fertőtlenítés
- e) speciális elsősegély-nyújtási ismeretek, a sérültek felkutatása, a sérültek szállítása
- f) árvíz, belvíz elleni védekezési feladatok, a helyi vízkár-elhárítás feladatai
- g) műszaki károk felszámolása, tűzoltási ismeretek
- h) logisztikai ismeretek.

A lakosság felkészítésének ki kell terjednie:

- a) az adott településen, területen található ipari, természeti veszélyforrásokra
- b) az ipari mennyiségben előforduló veszélyes anyagok felsorolására és jellemzőire
- c) a megelőzés és a katasztrófák hatásai elleni védekezés szabályaira
- d) a riasztási jelzésekre
- e) követendő magatartási szabályokra
- f) az esetleges kitelepítés szabályaira
- g) a mentésben részt vevő szervek felsorolására, címére, telefonszámára.

A tájékoztató kiadványok összeállításánál kerülni kell a riadalmat okozó megfogalmazásokat. Az anyagban szükség szerint utalni kell a polgári védelem jogszabályi alapjaira, a lakosság tájékoztatását előíró normákra.

A minősített időszakra vonatkozó tájékoztatásnak ki kell terjednie az egyéni és kollektív védelem lehetőségeire, az elsötétítés és fényálcázás szabályaira is.

A polgári védelmi szervezetek békeidőszaki alkalmazására a polgári védelmi szolgálat elrendelésére jogosult személy döntése alapján akkor kerülhet sor, ha más szervek (tűzoltóság, mentőszolgálat, vízkár-elhárítási szerv, az érintett üzem baleset-elhárítási szerve) erői, eszközei nem elegendők a veszélyhelyzet leküzdéséhez, illetve, ha azt a lakosság, valamint a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelme egyébként szükségessé teszi.

A megyei közgyűlés elnökénél a veszélyeztetett település polgármestere kezdeményezi a területi, illetve más települések polgári védelmi szervezetei alkalmazását.

A területi polgári védelmi szervezet a megyei közgyűlés elnökének döntése alapján a veszélyhelyzet elhárításának időszakára települési polgári védelmi szervezetekkel ideiglenesen kiegészíthető, ezek irányítására és alkalmazására a területi polgári védelmi szervezetre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

A polgári védelmi szolgálat ellátására kötelezés írásban vagy - ha az időveszteség a feladat ellátását veszélyezteti - szóbeli közléssel (hangosbemondó, hírvivő, távbeszélő, rádió- vagy televízió-közlemény útján) történhet.

Ha a polgári védelmi szolgálatra kötelezés szóbeli közléssel történik, az érintettnek a határozatot az elrendeléstől számított 72 órán belül át kell adni.

A polgári védelmi szervezetek alkalmazása során a feladat ellátására csak az arra felkészített, megfelelő védőfelszereléssel és munkaeszközökkel ellátott személy kötelezhető.

A technikai eszközökre vonatkozóan a Ptv. 11. §-a alapján bekért adatok felhasználásával az illetékes területi, illetve a helyi hivatásos polgári védelmi szerv igénybevételi kijelölési javaslatot készít. Az igénybevitelre történő kijelölésről szóló határozatot a polgármester hozza meg. (Mintaokmányok az 55/1997. BM rendeletben)

Az anyagi, technikai biztosítást is meg kell szervezni az alkalmazásra kerülő erők megfelelő hatékonysága érdekében. Időben el kell látni az erőket-eszközöket az alkalmazás végrehajtásához szükséges felszerelésekkel és anyagokkal. És megfelelő ütemben kell pótolni az elhasznált eszközöket és anyagokat, nem utolsósorban említve az élelmiszer és víz szállítását a munkakörzet ill. védekezési szakasz külső határáig.

2.4. A kiürítés, mentés, visszatelepítés tervezése, szervezése, végrehajtása, irányítása

A kitelepítés folyamatában a végrehajtandó feladatok lényegében két nagyobb szakterületre, a kitelepítés és a befogadás ellátására összpontosulnak. Ezek szorosan összefüggenek, kiegészítik, és egyben feltételezik egymást. Végrehajtását tekintve a polgári védelem kitelepítési és befogadási szakszolgálatra, valamint a polgármesterekre tartozik.

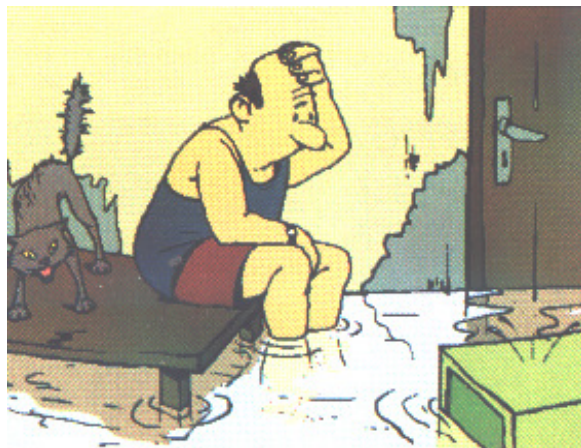
Alapvető feladataként végre kell hajtani:

- a kitelepítést és befogadást biztosító tervek kidolgozását, végrehajtható állapotban tartását
- a kiképzéseken és gyakorlatokon keresztül a felkészítést
- a lakosság részletes tájékoztatását
- a kitelepítés elrendelését megelőzően a személyi állomány és a működéshez szükséges anyagi-technikai eszközök készülségbe helyezését
- a kitelepítés elrendelése esetén, az érintett szervekkel együttműködve a kitelepítés és befogadás irányítását
- a végrehajtás helyzetéről, a hivatásos katasztrófavédelmi szervek felé történő folyamatos tájékoztatást. Ezt külön pontban, bővebben is kifejtésre kerül.

2.5. Az élet és vagyonbiztonság érdekében szükséges intézkedések

Elsődleges feladat a keletkezett károk megelőzése, lehető legnagyobb mértékben történő csökkentése. Ennek érdekében:

- a sérült, közvetlen veszélynek kitett közmű és elektromos hálózatot ki kell iktatni
- az alkalmazáshoz szükséges energiahordozók, vízforrások biztosítási feladatainak ellátása
- a rendelkezésre álló idő és eszközök mennyiségének figyelembevételével a kitelepítés során törekedni kell a vagyontárgyak, jószágok mentéséről is
- gondoskodni kell a hátra maradt ingó és ingatlan tulajdon védelméről, őrzéséről
- a kritikus helyekre csak felkészített, megfelelő védőfelszereléssel ellátott személy vezényelhető ill. azokon csak illetékes tartózkodhat
- a riasztás elrendelését követően tartsák és tartassák be az előírt magatartási szabályokat, oltsák el a tüzeket, zárják el a gázt, feszültségmentésítsenek
- a rendelkezésre álló rendőri, honvédségi, polgárőri, biztonsági őri szervezetek igénybevételével meg kell szervezni az őrzés-védelmet, fel kell lépni a rongálók és fosztogatók ellen.

2.6. A védekezésben résztvevők egészségügyi ellátása, közegészségügyi feltételek biztosítása

A kitelepülő lakosság felkészítésének fontos része az egészségvédelemmel kapcsolatos alapvető ismeretek elsajátítása. Figyelemmel kell lenni a ruházat célszerű megválasztására, a személyi csomagba kerülő egészségvédelmi és testápolási eszközök helyes összeállítására, a szükséges gyógyászati segédeszközökre, a testkultúrára, a környezethigiéniára, a balesetmegelőzési és magatartási szabályokra.

Ki kell jelölni az átmenőállomások, forgalomirányító helyek mellett az egészségügyi ellátó pontokat és az ott tevékenykedő személyzetet. Nem helyezhető el veszélyeztetett területen ill. csak addig, amíg a kitelepítendő körzetet mindenki el nem hagyta.

Hideg időben biztosítani kell a melegedés lehetőségét, WC-t, a védőitalt, ideális esetben az étkeztetés mellett a váltást és pihenést

Kiemelt figyelmet kell fordítani és megnyugtatót az idegeskedő, neurotikus, türelmetlenkedő egyéneket. Elejét kell venni a pánik kialakulásának.

2.7. Az ÁNTSZ szakszolgálatának közreműködésével a járványok megelőzése

Az egészségügyi veszélyek ellen való védekezésben szintén fontos szerepet kap a megelőzés, a lakosság felvilágosítása.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a rendkívüli helyzet, a meg növekedett létszám és a fokozott terhelés eredményeként az általános közegészségügyi helyzet törvényszerűen romlik. Ennek optimális szinten tartásához elengedhetetlen, hogy a lakosság ismerje és betartsa a legfontosabb szabályokat.

- A tisztaság fontosságát tudatosítani kell, mert a piszokkal együtt különféle kórokozók is rákerülhetnek testünkre, ruházatunkra. Innen pedig már könnyen bejuthatnak a szervezünkbe.
- Tudatosítani kell a víz szerepét a fertőzések terjesztésében, mivel ivásra, főzésre, tisztálkodásra minden ember igénybe veszi. Kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy a fogyasztott víz, káros és fertőző anyagoktól mentes legyen. Lehetőleg saját ivóedénnyel mindenki rendelkezzen.
- Gondoskodni kell a szennyvizek állandó fertőtlenítéséről ill. megfelelő kezeléséről.
- Biztosítani kell az egészséges levegőellátást ott is ahol tömegek kerülnek elhelyezésre. Fertőzött levegőt lehetetlen fertőtleníteni, ilyen környezetben csak légzésvédő eszközökben szabad tartózkodni.
- A talaj igen alkalmas a fertőző kórokozók elszaporodására, mivel talpunc alatt sokféle mikroorganizmus él. A fertőzött területeket körül kell határolni, és a fertőtlenítésig le kell zárni. (felégetés, felszántás, klórmész, mésztej, Na-, kalcium-hipoklorit oldat, stb.)
- A háztartási élelmiszerkészletek védelmét, megfelelő csomagolással, jól záródó edények, tartályok, ládák alkalmazásával kell biztosítani. Gyanús, lejárt szavatosságú, sérült csomagolású élelmiszert csak fokozott figyelemmel szabad felhasználni.
- Törekedni kell a kártevő, fertőzést közvetítő rovarok és rágcsálók rendszeres irtására.
- Törekedni kell az ÁNTSZ által kiadott ajánlások (az átmeneti szállások és ellátópontok működtetésére, a védőoltásokra, a személyi higiénés magatartásról, stb.), lehetőségek szerinti betartására és betartatására.
- A lakosságot tájékoztatni szükséges, hogy az ásott és fúrt kutak vizét, az ár- ill. belvízzel előntött területeken használni tilos. Vezetékes ivóvízellátásnál a bekövetkező átmeneti vízkimaradást követően, további intézkedésig csak forralva szabad abból fogyasztani.

- A lakosság folyamatos tájékoztatásával (falragaszok, gyűlések, felvilágosítók, hangosbmondók, médiák) el kell érni, hogy lázas betegség, hasmenés esetén azonnal forduljon mindenki orvoshoz. Az időben észlelt fertőzések megfelelő kezelésével és nyilvántartásával, a szokásosnál intenzívebb higiénés szabályok érvénybeléptetésével a tömeges megbetegedés megelőzhető.

2.8. Az ár- és belvív által okozott, a védekezéssel kapcsolatos és a helyreállítással összefüggő intézkedések

Ennél a területnél is kiemelkedő fontosságú a megelőzés. Ebben benne foglaltatnak azok a vizimunkák és létesítmények, melyek a káros vizek visszatartására és elvezetésére elkészülnek; ezek megfelelő fenntartása, üzemeltetése; mindezek folyamatos fejlesztése; a következetes, vízkárelhárítással összefüggő közigazgatási hatósági hatáskör gyakorlása; hogy a természetes vízviszonyokba történő beavatkozás csak ellenőrzött módon kerülhessen sor. (Árterületre, mély fekvésű területre ne épülhessen ingatlan. Megelőzve a későbbi kitelepítési problémákat. Az önkormányzat kötelezze a lakosságot a csapadék elvezető árkok karbantartására, az áttereszek tisztítására. Használja ki a közmunka által biztosított lehetőségeket. Adjon be pályázatokat.)

A védekezésre való felkészülés során a védekezésre kötelezettek feladatai:

- a védőművek, azok műtárgyai és tartozékai, valamint a védekezési berendezések, gépek, eszközök és felszerelések karbantartása
- a védekezési tervek és nyilvántartások elkészítése, kiegészítése
- a saját védelmi szervezetek megszervezése és felkészítése
- az eddig felsoroltak rendszeres, évenkénti felülvizsgálata
- védekezési gyakorlatok tartása.

A védekezési terveket a védekezésre kötelezettek minden év december 10-ig felül kell vizsgálnia és a változásokat a terveken át kell vezetnie.

Tudni kell, hogy a szakmai feladatok végrehajtása szinte minden esetben a vízügyi apparátus kompetenciája és rendelkeznek is a normál viszonyokhoz megfelelő felkészültséggel. Rendkívüli viszonyok között a védekezéshez, a saját erején felül szükséges erőforrásokat a KÖVIZIG elsősorban előszerződéses kötésével biztosítja. Ezek előkészítésében szükség van a polgármesterek hathatós közreműködésére, segítségére. A helyismeret és a személyes kapcsolat sokat segíthet a dolgok előmenetelén, nagyban gyorsíthatja azt.

Az önkormányzat törekedjen az állampolgárok, önszerveződő csoportok, társulatok, állami szervek közötti együttműködés kialakítására. Tudatosítsa, hogy az állami és önkormányzati erők és eszközök mellett a lakosság részvételére is óriási szükség van.

A helyreállításhoz szükséges anyagi erő, árvíz- és belvízkárok felméréséhez, megállapításához, felméréséhez, rendezéséhez, a fontossági sorrend felállításához; meg kell szervezni az adatszolgáltatás és gyűjtés rendjét. (kárbejelentő lapok kiosztása, pontosítása, összesítése, stb.) A hatékonyság érdekében, fontos a kártalanítással és helyreállítással kapcsolatos intézkedések összehangolása, megfelelő ütemezése.

2.9. Jelentések, tájékoztatások

Ha már megtörtént a baj, a szakszerű és gyors intézkedés, az események és anyagmozgások pontos vezetése, a tényszerű tájékoztatás mind-mind hozzájárulnak a károk csökkentéséhez, mielőbbi orvoslásához.

Védekezési tevékenységükről a készülség ideje alatt a helyi önkormányzatok és vizitársulatok kötelesek naponta 9 óráig az OVF műszaki ügyeletének jelentést tenni, az illetékes KÖVIZIG műszaki ügyeletére tájékoztatást adni. Ugyanakkor a helyi védelmi naplót folyamatosan és gondosan vezetni, mert ez az egyetlen olyan okmány, amely az ellenőrzés és a műszaki-gazdasági elszámolás alapja. Többek közt naponta bejegyzendő:

- az elvégzett védekezési munka
- a felhasznált eszközök mennyisége
- a védekezésben résztvevők létszáma
- az ügyelet átadás-átvétel
- a társszervektől kapott, ill. a részükre adott tájékoztatások, intézkedések.

A védelmi naplót a helyi védelmi törzs központi irodájában kell tartani úgy, hogy a védekezés ideje alatt betekintés és bejegyzés céljából bármikor hozzáférhető legyen. A védelmi naplóba csak a védelmi törzs és az ügyeleti szolgálat tagjai tehetnek bejegyzést. A naplóbejegyzéseket időrendben, percre pontosan, az intézkedést követően azonnal, aláírással ellátva kell megtenni.

Végre kell hajtani az árvízkarók felmérésének megszervezését, a kártalanítással és helyreállítással összefüggő intézkedések kezdeményezését, összehangolását.

2.10. A védekezés megszüntetését követő intézkedések

Az önkormányzatok az illetékességi körükbe tartozó területeken és témában haladéktalanul gondoskodnak:

- a védekezéshez felhasznált anyagok, eszközök, felszerelések összegyűjtéséről, kijavításáról és raktározásáról, az elhasználtaknak az előírt mennyiségre való kiegészítéséről
- a védekezésben résztvettek járandóságainak elszámolásáról
- a más szervektől, valamint az állampolgároktól igénybe vett szolgáltatások, anyagok, eszközök és felszerelések elszámolásáról, illetőleg a meglévők visszaadásáról
- a megrongálódott védőművek helyreállításáról
- A készülség megszűnését követő 30 napon belül a védelemvezető a felülvizsgálatra jogosult szerv részére a védekezésről összefoglaló jelentést köteles készíteni, és jóváhagyásra előterjeszteni.

2.11. A védekezési gyakorlatok

A védekezésre való felkészítés és a továbbképzés érdekében védekezési és vezetési gyakorlatot kell tartani.

A gyakorlatot a Vízügyi Igazgatóságoknál legalább kétévenként, a víztársulatoknál négyévenként kell megtartani. Az OVF főigazgatója felmentést adhat azon Vízügyi Igazgatóságok részére, amelyek két éven belül III. fokú árvízvédekezést hajtottak végre.

A gyakorlatot a védekezésben közreműködő szervek felkészítése érdekében a védelmi bizottsági gyakorlattal össze kell hangolni.

2.12. A döntéshozatali és irányítási tevékenység rendje

Az 1999. évi LXXIV. törvény 19. és 20.§-ában meghatározott felkészülési és védekezési feladatok irányítását és szervezését, illetékességi területükön a polgármesterekre ruházza. A

rendkívüli körülmények, a közvetlen környezet hatása, a rendelkezésre álló rövid idő és a döntés kényszer mindezek megalapozottságát károsan befolyásolhatja.

Szakmailag hibás, elhamarkodott döntések megelőzése érdekében célszerű betartani az alábbi sorrendet:

1. Feladat tisztázás, kapcsolat felvétel a szakmai szervekkel. (A kapott feladatra milyen változtatásokkal használhatóak az elkészített védelmi tervek. Milyen erőket és eszközöket kell mozgósítani, átcsoportosítani. A kapott feladatokat milyen sorrendben kell végrehajtani. Kivel, mikor és hol kell az együttműködést szervezni. A társszervektől beérkezett információk és a saját felderítési adatok értékelése Milyen azonnal foganatosítandó rendszabályokat kell alkalmazni.)
2. Helyzetmegítélés.(A feladattisztázás következtetéseinek figyelembe vételével kell elvégezni. Rövid, tömör, érthető és világos legyen. Szerepeljen benne a kialakult helyzet jellemzése. Az évszak, napszak, időjárás és egyéb befolyásoló tényezők várható következménye.)
3. Időszámvetés. (Időrendbe kell állítani a feladatok megszervezésének és végrehajtásának rendjét.)
4. Tájékoztató. (A feladattisztázás és helyzetértékelés alapján megalapozott következtetések levonása, erről a végrehajtó állomány és a lakosság tájékoztatása, a várható feladatokra való felkészítése.)
5. Előzetes, halaszthatatlan intézkedések kiadása.
6. Az elhatározás meghozatala:
 - az elgondolás kialakítása.
 - az alárendeltek feladatai.
 - az együttműködés megszervezése.
 - a vezetés biztosítása. (összeköttetés, irányítás)
 - az ellátás és biztosítás módja.
7. Az elhatározás alapján az utasítások kiadása.
8. Az alárendeltek elhatározásának jóváhagyása.
9. Az együttműködés megszervezése.
10. Segítségnyújtás, ellenőrzés, irányítás. (Legyen állandó, céltudatos, következetes, A folyamatos és pontos dokumentációról sem szabad megfeledkezni.)

3. Mellékletek**3.1/a. A helyi védelemvezetés név és címlistája**

Ssz.	név	beosztás	lakás	telefonszám
1		polgármester		
2		jegyző		
3		műszaki mentő f.		
4		egészségügyi f.		
5		riasztó-tájékoztató f.		
6		kiürítési-elhelyezési f.		
7		vízkar-elhárítási f.		
8		élelmezési felelős		
9		ellátási felelős		
10		*stb.		

*A polgármester tevékenységét közvetlenül segítő csoport tovább is bővíthető!

3.1/b. A megalakított polgári védelmi szervezetek név és címlistája

Riasztó szolgálat

Ssz.	név	beosztás	lakás	telefonszám
1		riasztó pk.		
2		riasztó		
3		riasztó		
4		riasztó		
5		riasztó		
6		riasztó		

Árvízvédelmi csoport

Ssz.	név	beosztás	lakás	telefonszám
1		vízkárelh. csop. pk.		
2		vízkárelhárító		
3		vízkárelhárító		
4		vízkárelhárító		
5		vízkárelhárító		
6		vízkárelhárító		

*Műszaki-mentő kézi rész-
leg*

Ssz.	név	beosztás	lakás	telefonszám
1		m-m.részlegvezető		
2		műszaki-mentő		
3		műszaki-mentő		
4		műszaki-mentő		
5		műszaki-mentő		
6		műszaki-mentő		

Tűzoltó részleg

Ssz.	név	beosztás	lakás	telefonszám
1		tűzoltó részleg pk.		
2		tűzoltó		
3		tűzoltó		
4		tűzoltó		
5		tűzoltó		
6		tűzoltó		

Egészségügyi részleg

Ssz.	név	beosztás	lakás	telefonszám
1		eü.részleg vezető		
2		ápoló		
3		ápoló		
4		ápoló		
5		ápoló		
6		ápoló		

Kitelepítési és elhelyezési részleg

Ssz.	név	beosztás	lakás	telefonszám
1		kit.és elh.részleg vez.		
2		kitelepítő		
3		kitelepítő		
4		kitelepítő		
5		elhelyező		
6		elhelyező		

Ellátó részleg

Ssz.	név	beosztás	lakás	telefonszám
1		ellátó részleg vezető		
2		ellátó		
3		ellátó		
4		ellátó		
5		ellátó		
6		ellátó		

3.1/c. A mozgósításra betervezett közérő név és címlistája

Ssz.	Név	Lakás	Telefonszám
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			

3.2. A veszélyeztetett területen élők név és címlistája

A kitelepülők adatai					Befogadási hely	
Sorsz.	Lakóépület címe	Kitelepítésre kötelezett neve	Életkora	Járóképtelen	Intézmény ill. család neve	Címe
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						

3.3. A vízkár-elhárításban együttműködő szervezetek név és címlistája

Szervezet	Cím	Telefon
ÁNTSZ Észak-magyarországi Regionális Intézete	3530 Miskolc, Meggyesalja u. 12.	46/ 354-611
Magyar Vöröskereszt BAZ. Megyei Szervezete	3532 Miskolc, Sarolta u. 18.	46/ 509-431
Magyar Máltai Szeretetszolgálat	3535 Miskolc, Árpád u. 126.	46/ 531-581
Észak-magyarországi Környezetvédelmi Felügyelőség	3530 Miskolc, Mindszent tér 4.	46/ 517-300
BAZ. Megyei Védelmi Iroda	3525 Miskolc, Városház tér 1.	46/ 321-707
Baz. Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság	3525 Miskolc, Dózsa Gy. u. 15.	46/ 502-962
Észak-magyarországi Környezetvédelmi és Vízügyi igazgatóság	3501 Miskolc, Vörösmarty u. 77.	46/ 516-600
MIVÍZ Miskolci Vízmű Kft.	3527 Miskolc, József A. u. 78.	46/ 519-300
BAZ. Megyei Növényegészségügyi és Talajvédelmi Állomás	3526 Miskolc, Blaskovics u. 24.	46/ 321-055
BAZ. Megyei Állami Közútkezelő Kht.	3529 Miskolc, Soltész Nagy Kálmán út 173.	46/ 560-070
BAZ. Megyei Állategészségügyi- és Élelmiszer-ellenőrző állomás	3501 Miskolc, Vologda u. 1.	46/ 500-660
BAZ. Megyei Polgárőr Szövetség	3526 Miskolc, Szeles u. 73.	46/ 344-531
BAZ. Megyei Polgári Védelmi Szövetség	3525 Miskolc, Dózsa Gy. u. 15.	46/ 502-562
BAZ. Megyei Tűzoltó Szövetség	3525 Miskolc, Dózsa Gy. u. 15.	48/ 510-332
Miskolci Speciális Felderítő és Mentőcsoport	3533 Miskolc, Lónyai M. u. 2.	+36-30/2399-001

3.4. A helyben mozgósítható védelmi eszközök

Anyag, eszköz			Elérési mód		
Megnevezés	Egység	Mennyiség	Tárolási hely	Biztosításért felelős	Elérhetőség
ásó					
lapát					
csákány					
balta					
rámás fűrész					
csáklya					
zsák					
deszka					
palló					
gerenda					
karó					
lággyvas huzal					
ácskapocs					
terméskő					
homok					
rózse					
fólia					
talicska					
csónak					
motoros szivattyú					
iszapszivattyú					

Anyag, eszköz			Elérési mód		
Megnevezés	Egység	Mennyiség	Tárolási hely	Biztosításért felelős	Elérhetőség
aggregátor					
tolólapos traktor					
lánctalpas buldózer					
földgyalu					
gumikerekes árokásó					
gumikerekes rakodó					
vontató pótkocsival					
tehergépkocsi fix platóval (3t)					
tehergépkocsi fix platóval (5t)					
tgk. billenő platóval (3t)					
tgk. billenő platóval (5t)					
tgk. billenő platóval (10t)					
busz					

3. 5. Nyilvántartás a védekezésben dolgozókról, az általuk igénybevett gépekről, eszközökről és a felhasznált anyagokról

3.5/1. Kiadott eszközök nyilvántartása

Sorszám	A kiadás időpontja	Anyag, gép, felszerelés megnevezése	Mennyisége	Megjegyzés	Átvevő
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					
21.					
22.					
23.					
24.					

3.5/2. Gépek, berendezések igénybevételi nyilvántartása

Sorszám	Az igénybevétel ideje	Az igénybevett gép (berendezés) azonosítója	Az igénybevétel jogcíme	Üzemóra	Igénybevevő
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					
21.					
22.					
23.					
24.					

3.5/3.A felhasznált anyagok nyilvántartása

Sorszám	A felhasznált anyagok megnevezése	Mennyisége	A felhasználás helye	A felhasználás ideje	Felhasználó
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					
21.					
22.					
23.					

3.6. A figyelő és őrszolgálat jelentései

3.6/1. Jelentőlap a 12 órás nappali őrszolgálat részére (I. fok)

Sorsz.	A vizsgált tereppont, védőmű, zsilip, műtárgy megnevezése	Állapota	Vízállások		A feljegyzést készítette
			06h	18h	
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					
21.					
22.					
23.					
24.					
25.					
26.					
27.					
28.					
29.					
30.					
31.					

3.8. Egyszeri adatszolgáltatás a kármegállapításról

Sor-szám	Megnevezés		Állóeszközök					Összesen
			Ingatlanok összesen	Gépek, berendezések összesen	Járművek	Üzemkörön kívüli	Jóléti állóeszközök	
1.	Állóeszközök	Teljesen megsemmisült	bruttó értéke					
2.			nettó értéke					
3.		Részben megrongálódottaknál az állóeszköz fenntartás keretében megszüntethető kár helyreállításához szükséges összeg						
4.	Befejezetlen	Teljesen megsemmisülteknél a megvalósítás ráfordítása		-	-	-	-	-
5.	beruházások	Részben megrongálódottaknál a kár helyreállításához szükséges összeg		-	-	-	-	-

Sor-szám	Megnevezés		Készletek			Összesen
			Teljesen megsemmisült	Részben megrongálódottak javítási költsége	Javítás után fennmaradó értékvesztés	
6.	Anyagok					
7.	Fogyóeszköz					
8.	Befejezetlen termelés					
9.	Késztermékek					
10.	Áruk (26. és 27. számlacsoport együtt)					
11.	Jóléti készletek					
12.	Összesen (2-11. sorszám alattiak)		-	-	-	

Megjegyzés:

Az adatszolgáltatást az ágazati számlakeretekben meghatározott tartalommal kell megadni.

4. Irodalom

- Dr. Harmati László: Útmutató a helyi önkormányzatok vízkár-elhárítási feladataival összefüggő vízügyi hatósági hatáskörökről (VÍZÜGY)
- Az „Útmutató” sorozat további kötetei:
 - Útmutató a települési vízrendezési feladatok megoldásához (1991)
 - Települések helyi vízkár-elhárítási feladatai (1991, 1995, 1998)
 - Útmutató a települési vízrendezési művek üzemeltetéséhez, fenntartásához (1992)
- Tóth László Menyhért: Ki mit tehet a vízkárok csökkentése érdekében (OVF)
- Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság, Polgári védelem Baranya megyei Parancsnoksága, Baranya megyei Területi Védelmi Iroda: Vajszló község vízkár-elhárítási, védelmi min-ta terve
- Polgári Védelem Országos Parancsnoksága: A kitelepítésben és befogadásban érintett lakosság feladatai és magatartási szabályai (Zrínyi Katonai Kiadó)
- Polgári Védelem Országos Parancsnoksága: Általános polgári védelmi ismeretek (PVOP)
- Katasztrófavédelmi Szemle (2000. 3.szám, V. évfolyam)
- Szúnyog Zoltán és Zalányi Terézia: Települések helyi vízkár-elhárítási feladatai (VÍZ-ÜGY)
- Bános Gabriella és Cserkúti András: A települési, vízrendezési művek üzemeltetése és fenntartása (VÍZÜGY)

5. Hatályos jogszabályok jegyzéke

2004. évi CXL. tv.	A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól
1959. évi IV. tv.	A polgári törvénykönyvről
1978. évi IV. tv.	A büntető törvénykönyvről
1990. évi LXXV. tv.	A helyi önkormányzatokról
1991. évi XXXIII. tv.	Az egyes állami tulajdonban lévő vagyontárgyak önkormányzati tulajdonba adásáról
1992. évi LXXXIX. tv.	A helyi önkormányzatok címzett és céltámogatási rendszeréről
2004. évi CV. tv.	A honvédelemről és a Magyar Honvédségről
1995. évi LIII. tv.	A környezet védelmének általános szabályairól
1995. évi LVII. tv.	A vízgazdálkodásról
1996. évi XXXVII. tv.	A polgári védelemről
1997. évi LXXVIII. tv.	Az épített környezet alakításáról és védelméről
1997. évi CLIV. tv.	Az egészségügyről
1999. évi LXIX. tv.	A szabálysértésekről (2000. III. 1-jétől hatályos)
1999. évi LXXIV. tv.	A katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezetéről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről (hatályos 2000. I. 1-jétől)
16/1982. (IV.22.) Korm. rendelet	Az árvízi szükségtározásról 383/2007. (XII.23.) Korm. rendelet alapján hatályon kívül helyezve
160/1995. (XII. 26.) Korm. rendelet	A vízgazdálkodási társulatokról
72/1996. (V.22.) Korm. rendelet	A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról
232/1996. (XII.26.) Korm. rendelet	A vizek kártételei elleni védekezés szabályairól
234/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet	Az Országos Vízügyi Főigazgatóság, valamint a vízügyi igazgatóság feladat- és hatásköréről A megadott feltételeknek egyetlen hatályos jogszabály sem felel meg, vagy a feltételeknek megfelelő jogszabályok csak módosításokat tartal-

	<p>maznak, amelyek más jogszabályokba épültek be. Fontos információ: A keresett jogszabály a következő közlöny(ök)ben jelent meg: Magyar Közlöny 1996/120 (XII. 26.) ,Környezetvédelmi Értesítő 1997/1 (II. 3.) ,Környezetvédelmi Értesítő 1997/2 (III. 13.) ,Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Értesítő 1997/1 (I. 15.) ,Vízügyi Értesítő 1997/1 (I.</p>
123/1997. (XII. 18.) Korm. rendelet	A vízbázisok, távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízi létesítmények védelméről
90/2007. (IV.26.) Korm. rendelet	A környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről
178/1998. (XI. 6.) Korm. rendelet	A vízgazdálkodási feladatokkal összefüggő alapadatokról
21/2006. (I.31.) Korm. rendelet	A nagyvízi medrek, a parti sávok, a vízjárta, valamint a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról és hasznosításáról, valamint a nyári gátak által védett területek értékének csökkenésével kapcsolatos eljárásról
120/1999. (VIII. 4.) Korm. rendelet	A vizek és közcélú vízi létesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról
179/1999. (XII. 10.) Korm. rendelet	Az 1999. évi LXXIV. tv. végrehajtásáról
4/1981. (IV.4.) OVH rendelkezés	A 2007. évi LXXXII tv. 1. § (3) bekezdése alapján hatályát veszítette.
21/2002. (IV.25.) KöViM rendelet	A víziközművek üzemeltetéséről
18/1996. (VI. 13.) KHVM rendelet	A vízjogi engedélyezési eljáráshoz szükséges kérelemről és mellékleteiről
11/2009. (VIII.5.) KvVM rendelet	Az állam kizárólagos tulajdonában lévő vizek és vízilétesítmények jegyzékéről
10/1997. (II. 17.) KHVM rendelet	Az árvíz- és belvízvédkezéséről
23/1998. (XI.6.) KHVM rendelet	A vízügyi igazgatási szervezet vízgazdálkodási nyilvántartásáról
3/1998. (II. 11.) KHVM rendelet	A szakmai jártasság, a szakirányú végzettség részletes képzettségi követelményeire, a szakmai és tervezői gyakorlat tartalmára, valamint ezek igazolásának módjára a Magyar Mérnöki kamara nyilvános szabályzatot ad ki. Hatályos: 1998. 04. 01.

90/2007. (IV.26.) Korm. rendelet	A környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről
33/1999. (X. 15.) KHVM rendelet	A közlekedési, hírközlési és vízügyi szakértők működésének engedélyezéséről A 33/1999. (X.15.) KHVM rendeletet a 182/2009. (IX.10.) Korm. rendelet 686. § (2) bekezdésének 3. pontja hatályon kívül helyezte. Hatályos: 2010.01.01.
8007/1998. (KHV Ért. 24.) KHVM tájékoztató	A vízgazdálkodási feladatokkal összefüggő alapadatok szolgáltatásáról
VÉ. 7-8. szám OVF H 227/1999.	Tájékoztató a címzett és céltámogatással megvalósuló beruházásokról, valamint a megvalósíthatósági tanulmánnyal kapcsolatos egyes jogalkalmazási kérdésekről